

1981/82:4

Onsdagen den 7 oktober

Kl. 10.00

1 § Utökning av antalet suppleanter i vissa utskott

Anf. 1 TALMANNEN:

Enligt till kammaren inkommet protokollsutdrag har valberedningen föreslagit att antalet suppleanter i konstitutions- och utbildningsutskotten skall utökas från 16 till 17 samt i finansutskottet från 17 till 18.

Beslutar kammaren att antalet suppleanter i konstitutions- och utbildningsutskotten bestäms till 17 samt i finansutskottet till 18?

Detta förslag antogs.

2 § Meddelande om fyllnadsväl

Anf. 2 TALMANNEN:

Jag får meddela att fyllnadsväl till konstitutions-, finans- och utbildningsutskotten kommer att ske vid morgondagens sammanträde.

3 § Föredrogs och hänvisades

Propositionerna

1980/81:201, 1981/82:1 och 1981/82:2 till justitieutskottet

1981/82:3 till försvarsutskottet

1981/82:4 och 5 till konstitutionsutskottet

1981/82:6 till socialutskottet

1981/82:8 lagförslagen 7–11 till socialförsäkringsutskottet

i övrigt till socialutskottet

1981/82:9 till trafikutskottet

1981/82:10 och 1981/82:11 till skatteutskottet

1981/82:14 till utbildningsutskottet

1981/82:17 till civilutskottet

1981/82:18 till jordbruksutskottet

Nr 4

Onsdagen den
7 oktober 1981

Meddelande om interpellationer

1981/82:30 bil. 1 till försvarsutskottet
bil. 2 punkterna 1–3 till socialförsäkringsutskottet
punkt 4 till socialutskottet
bil. 3 till trafikutskottet
bil. 4 till skatteutskottet
bil. 5 till jordbruksutskottet
bil. 7 och 9 till arbetsmarknadsutskottet
bil. 8 till civilutskottet
bil. 6 och propositionen i övrigt till finansutskottet

4 § Föredrogs och hänvisades

Redogörelse

1981/82:1 till konstitutionsutskottet

5 § Föredrogs och hänvisades

Motion

1981/82:1 till utbildningsutskottet

6 § Anmäldes och bordlades

Motion

1981/82:2 av *Sten Svensson* och *Björn Körlof* med anledning av proposition
1981/82:8 om lag om värd av missbrukare i vissa fall, m. m.

7 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställts

den 7 oktober

1981/82:18 av *John Andersson* (vpk) till jordbruksministern om registrering-
en av kemiska bekämpningsmedel:

I vårt land måste ett företag för att få sälja ett kemiskt bekämpningsmedel få det registrerat hos den ansvariga myndigheten, som är produktkontrollnämnden. I samband med registreringsförfarandet skall företaget i fråga förete vetenskaplig dokumentation om medlets oskadlighet. Enligt lagen om hälso- och miljöfarliga varor skall den omvända bevisbördan tillämpas, vilket innebär att den som vill marknadsföra en produkt måste bevisa att varan är ofarlig.

En stor del av de bekämpningsmedel som registreras i Sverige och andra länder har testats av privatägda kommersiellt inriktade laboratorier. Merparten av dessa laboratorier finns i USA.

Det föreligger uppgifter om att en stor del av den forskning och dokumentation som ligger till grund för registrering av olika bekämpningsmedel inte är tillförlitlig. Om dessa uppgifter är korrekta, betyder detta att många bekämpningsmedel som godkänts av produktkontrollnämnden har

godkänts utifrån ett bristfälligt vetenskapligt beslutsunderlag.

Allmänhetens möjlighet att ta del av undersökningarna om olika bekämpningsmedels oskadlighet/skadlighet förhindras genom myndighetens hemligstämpling av den vetenskapliga dokumentation som ligger till grund för registrering.

Med hänvisning till det anförda vill jag ställa följande frågor till jordbruksministern:

1. Avser regeringen att vidta några åtgärder i anledning av de uppgifter som framkommit om bristfälligt vetenskaplig dokumentation vid registrering av kemiska bekämpningsmedel?

2. Avser regeringen att vidta några åtgärder för att möjliggöra insyn i produktkontrollnämndens registrering av bekämpningsmedel och andra miljöfarliga varor?

1981/82:19 av *Lars-Ove Hagberg* (vpk) till jordbruksministern om åtgärder mot försurning av mark och vatten:

Inom allt större delar av Dalarna har nu försurningen av mark och vatten nått ett stadium där katastrofen hotar. I en rapport från länsstyrelsen, Fiskevattenägareförbundet och fiskerinämnden framgår att ca en tredjedel av länets ca 6 000 sjöar är så starkt försurade att det biologiska livet är hotat. Också när det gäller vattendragen visar rapporten att på stora sträckor ligger pH-värdet under 5 någon gång under året. Vid detta pH-värde försvinner många fiskarters fortplantningsmöjligheter.

I larmrapporten konstateras också att nedfallet av försurande ämnen nu även börjat påverka grundvattnet, vilket orsakat förhöjda sulfathalter och en ökad urlakning av hälsofarliga tungmetaller såsom aluminium, kadmium och koppar. På andra håll i landet har försurat grundvatten lett till att dricksvattnet i brunnar blivit hälsovådligt, med diarréer och grönt hår som följd.

Försurningen gäller inte enbart sjöar och vattendrag utan har också med stor säkerhet inverkan på skogens tillväxt. Kunskaperna är här ännu ofullständiga, men mycket tyder på att markförsurningen har en negativ verkan på skogens tillväxt.

Mest akut är läget i Dalarnas västra delar (hela Västerdalarna, från Särna ner till Borlänge, och trakterna kring Ludvika). Men i alla kommuner i Dalarna finns sjöar som håller på att dö.

Som några orsaker till försurningen kan nämnas:

1. Svavel- och kväveutsläpp från våra grannländer.
2. Inhemska utsläpp från industrier och värmeanläggningar.
3. Dålig "buffringsförmåga" i marken. dvs. kalkfattig berggrund har mindre motståndskraft mot surt nedfall. I Dalarna är berggrunden på de flesta håll kalkfattig (utom den kalkhaltiga snibben över Rättvik-Boda-Furudal).

4. Viss betydelse torde också övergången från kalkhaltiga till kalkfattiga konstgödselmedel inom jordbruket ha.

Nr 4

Onsdagen den
7 oktober 1981

*Meddelande om
interpellationer*

Onsdagen den
7 oktober 1981

*Meddelande om
frågor*

Det är inte bara i Dalarna som försurningen är ett problem. Det gäller för stora delar av vårt land, och följande åtgärder måste vidtas:

1. På längre sikt krävs att utsläppen vid källorna minskas. Det förutsätter gemensamma internationella åtgärder och lagar som förbjuder industrierna att spy ut större mängder miljöfarliga utsläpp.
2. Begränsning av de inhemska svavelföreningarna. Rökgasrening vid förbränning av olja och kol. Bättre energihushållning.
3. Endast lågsvavlig olja får användas.
4. Ökat inslag av lövträd, där det normalt växer barrskog.
5. På kort sikt behövs upprätthållande åtgärder i form av en kraftig satsning på kalkning av mark, sjöar och vattendrag.

Försurningen är ett av 1980-talets stora miljöhot. Det gäller att snabbt vidta åtgärder så att inte våra sjöar och vattendrag dör. I väntan på begränsning av utsläppen vid "källan" och internationella överenskommelser om utsläppen måste vi kraftigt öka kalkningen.

Naturvårdsverket har uppskattat att det skulle kosta ca 200 milj. kr. per år i kalkningsinsatser, för att försurningshotade sjöar skall kunna bevaras och redan drabbade återställas.

Anslagen för kalkning är f. n. helt otillräckliga. Redan till nästa budgetår måste kraftåtgärder vidtas för att stoppa miljöhotet.

Med anledning av det anförda vill jag fråga jordbruksministern:

1. Är regeringen beredd att vidta kraftåtgärder för att motverka försurningen av mark, sjöar och vattendrag?
2. Är regeringen beredd att ställa erforderliga medel till förfogande för kalkning av sjöar, mark och vattendrag för att försurningshotade sjöar skall kunna bevaras och redan drabbade återställas?

8 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 7 oktober

1981/82:17 av *John Andersson* (vpk) till arbetsmarknadsministern om arbetslösheten i Västerbottens inlandskommuner:

Arbetslösheten i Västerbottens inlandskommuner uppgår i dag till omkring 6 %. För att nämna Dorotea, Åsele och Vilhelmina kommuner som exempel, kan man konstatera att där sker en ständigt minskning av antalet arbetstillfällen. Det hör till bilden att dessa kommuner är små – Dorotea har t. ex. mindre än 4 000 invånare – och att några få företag utgör den industriella ryggraden i kommunerna. Dessa företag minskar nu snabbt arbetsstyrkan, och i en del fall ser utvecklingen ut att gå mot nedläggning. Nu förväntas en stegring av arbetslösheten till uppåt 10 %. Detta kommer att

innebära stora problem när det gäller att upprätthålla samhällsstrukturen i dessa kommuner.

Med hänvisning till det anförda vill jag ställa följande fråga till arbetsmarknadsministern:

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta för att skapa arbetstillfällen i Västerbottens inlandskommuner?

1981/82:18 av *Tommy Franzén* (vpk) till ekonomi- och budgetministern om återbetalningen av mervärdesskatt:

”Bättre att blåsa moms än att råna en bank.” Sådant är enligt uppgifter i massmedia talesättet i vissa kretsar. Orsaken till detta är de uppenbara kapacitetsbristerna hos länsstyrelsernas mervärdesskatteenheter när det gäller kontroll av återbetalning av fiktiv eller uppbyren moms.

Under de senaste tre åren har denna återbetalning fördubblats, från 15 000 milj. kr. 1978 till beräknat minst 30 000 milj. kr. 1981. Denna fördubbling av återbetalningen motsvaras inte av ökad export eller liknande. Däremot förekommer olika former av svindlerier, såsom de nu aktuella ”guldhandlarna”.

Med anledning av detta vill jag fråga budgetministern:

Har regeringen för avsikt att vidtaga några omedelbara åtgärder för att förhindra fortsatta svindlerier kring mervärdesskatten, och vilka är i så fall åtgärderna?

9 § Kammaren åtskildes kl. 10.03.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert

Nr 4

Onsdagen den
7 oktober 1981

*Meddelande om
frågor*